

Směrnice MŽP č. 4/2015
o poskytování finančních prostředků ze Státního fondu životního
prostředí České republiky prostřednictvím Národního programu
Životní prostředí

Úplné znění ke dni 10. července 2019
(zpracován dodatek č. 25 ke směrnici MŽP č. 4/2015)

MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

V Praze dne 13. dubna 2015

Č. j.: 1051/M/15
25457/ENV/15

Směrnice MŽP č. 4/2015

o poskytování finančních prostředků ze Státního fondu životního prostředí České republiky prostřednictvím Národního programu Životní prostředí

Článek 1

Úvodní ustanovení

1. Ministerstvo životního prostředí (dále jen „MŽP“) jako správce Státního fondu životního prostředí České republiky (dále jen „Fond“) podle § 1 odst. 3 zákona č. 388/1991 Sb., o Státním fondu životního prostředí České republiky (dále jen „zákon“), vydává tuto směrnici, která upravuje základní postupy k poskytování finančních prostředků (dále jen „podpora“) z Národního programu Životní prostředí (dále jen „Program“).

Článek 2

Cíle Programu, předmět a forma podpory

1. Cílem Programu je dlouhodobě účinná ochrana životního prostředí v České republice, podpora efektivního a šetrného využívání přírodních zdrojů, náprava negativních dopadů lidské činnosti na životní prostředí, zmírňování a přizpůsobení se dopadům změny klimatu a účinná prevence prostřednictvím environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty obyvatel České republiky.
2. Podpora se poskytuje žadatelům v souladu s § 3 a § 4 zákona s ohledem na závazky České republiky vyplývající z jejího členství v Evropské unii, z mezinárodních úmluv a s ohledem na Státní politiku životního prostředí.
3. Oblasti podpory a podporované aktivity jsou definovány v Programu, který je přílohou č. 1.
4. Formu a účel podpory stanoví jednotlivé Výzvy k předkládání žádostí o poskytnutí podpory (dále jen „Výzva“) vyhlašované MŽP.
5. MŽP připravuje každoročně ve spolupráci s Fondem výhledový plán Výzev Programu.
6. Podpora je poskytována formou dotace, půjčky nebo formou kombinace dotace a půjčky.
7. Podpora se přiznává při dodržení základních a realizačních podmínek stanovených Rozhodnutím ministra životního prostředí o poskytnutí finančních prostředků z Fondu (dále jen „Rozhodnutí“).

8. Vyhodnocení Programu provádí Fond prostřednictvím zpracování Monitorovací zprávy, jejímž účelem je hodnocení a průběžné sledování stavu implementace Programu a jeho Výzev.

Článek 3

Výzva

1. Výzva je dokument vydaný MŽP, který definuje účel a formu podpory a stanovuje podmínky pro její poskytnutí, zejména termín zahájení, způsob a termín ukončení příjmu žádostí o poskytnutí podpory (dále jen „Žádost“) v rámci Programu, výši finančních prostředků pro danou Výzvu (alokace) a specifikaci podporovaných aktivit.
2. Nedílnou součástí Výzvy jsou konkrétní podmínky pro poskytování finančních prostředků z rozpočtu Fondu.
3. MŽP si vyhrazuje právo Výzvu zrušit či upravit.
4. Výzva bude vždy zveřejněna před zahájením příjmu Žádostí na internetových stránkách MŽP a Fondu.

Článek 4

Žádost o poskytnutí podpory a doklady

1. Žádosti se předkládají Fondu prostřednictvím písemných nebo elektronických formulářů stanovených v příslušných Výzvách, které jsou zveřejněny na webových stránkách Fondu. Postup administrace a nezbytné doklady, které jsou předkládány spolu s Žádostí, jsou uvedeny ve vyhlášených Výzvách.
2. V souladu s § 4 odst. 3 zákona je součástí Žádosti odborný posudek, jehož specifikace je uvedena v příslušných Výzvách a jejich přílohách.
3. Odborný posudek bude zajištěn zejména ze strany MŽP a jeho resortních organizací, pokud není Výzvou specifikováno jinak.

Článek 5

Administrace žádosti o podporu

1. Po doručení Žádosti a jejích povinných příloh posoudí Fond předložené dokumenty z hlediska úplnosti a formální správnosti.
2. Úplné a formálně správné Žádosti podrobí Fond kontrole přijatelnosti. Kontrolou přijatelnosti se rozumí posouzení věcné správnosti a vyhodnocení splnění podmínek Programu, které jsou popsány ve Výzvách.
3. Předmětem kontroly přijatelnosti je zejména prokazatelné splnění podmínek Programu a příslušné Výzvy.
4. V případě, že Fond zjistí v předložené Žádosti nedostatky, vyzve žadatele k jejich odstranění, resp. k doplnění Žádosti. Odstranění nedostatků je možné pouze ve lhůtě a způsobem stanoveným Fondem. Fond k odstranění nedostatků poskytne žadateli přiměřenou lhůtu.

5. V případě, že žadatel neodstraní nedostatky nebo nedoplní požadované náležitosti ve stanovené lhůtě, Fond další administraci žádosti zastaví usnesením, a toto usnesení doručí žadateli.
6. Do dalšího administrativního procesu budou postoupeny pouze úplné Žádosti, tj. Žádosti bez nedostatků resp. doplněné na základě písemně zasláné výzvy k odstranění nedostatků (dle čl. 5 odst. 4).
7. Je-li Žádost formálně úplná a je posouzena jako přijatelná z hlediska splnění podmínek pro přijetí Žádosti, je Žádost akceptována, o čemž je žadatel neprodleně písemně informován.
8. Akceptovaná Žádost je postoupena do procesu posouzení.

Článek 6

Posouzení žádosti o podporu a Rozhodnutí

1. Pro posouzení podané Žádosti je rozhodující:
 - 1.1 ekologická a technicko-ekonomická výhodnost a celoplošné zájmy navrhovaného opatření společně s výší a formou navržené podpory; zajistí Fond,
 - 1.2 odborný posudek (dle čl. 4 odst. 2).
2. Fond předloží posouzenou Žádost se svým stanoviskem k projednání Radě Státního fondu životního prostředí ČR (dále jen „Rada Fondu“), která následně předloží svá doporučení ministru životního prostředí (dále jen „ministr“).
3. Fond připraví návrh Rozhodnutí, zpracovaný v souladu se směrnicí, Výzvou a usnesením Rady Fondu.
4. Ministr rozhodne o Žádosti. Podepsané Rozhodnutí je doručeno žadateli.
5. Žadatel je kdykoliv od vydání Rozhodnutí, až do předložení Závěrečného vyhodnocení akce, případně uzavření Smlouvy (u Výzev, kde není Závěrečné vyhodnocení akce vyžadováno), oprávněn písemně požádat ministra prostřednictvím Fondu o vydání nového rozhodnutí, kterým dojde ke změně původního Rozhodnutí. Novým rozhodnutím nelze měnit účel poskytnuté podpory.
6. Změna žadatele může být provedena pouze se souhlasem a za podmínek stanovených Fondem, a to na základě řádně podané žádosti, a pouze ve výjimečných a řádně odůvodněných případech, jako např. v případě úmrtí žadatele a následného dědického řízení, změny v údajích nebo osobě žadatele ze zákona, nebo rozhodnutím soudu či jiného orgánu veřejné správy, přičemž nový žadatel musí splňovat podmínky pro oprávněného žadatele definovaného Výzvou či programem. Za změnu žadatele se nepovažuje změna v kontaktních údajích, odpovědných osobách a statutárních orgánech, pokud žadatelem zůstává fyzická osoba (zachovává RČ) a právnická osoba (zachovává IČ).
7. Pro doručování podle tohoto článku platí přiměřeně právní úprava doručování dle obecných předpisů o správním řízení.

Článek 7

Výše podpory

1. Výše podpory projektu je stanovena procentuálním podílem, minimální či maximální fixní částkou, případně jejich kombinací z celkových způsobilých výdajů. Výše podpory pro jeden projekt je vymezena ve Výzvě.
2. Výše a forma podpory přiznané žadateli je uvedena v Rozhodnutí, kritéria pro její poskytování jsou stanovena podmínkami Výzvy a jejích příloh.
3. Podle podmínek zveřejněných ve Výzvě může mít podpora po dobu realizace opatření charakter zálohy, a to až do doby vyúčtování čerpání prostředků a vyhodnocení splnění smluvních podmínek (po předložení Závěrečného vyhodnocení akce), nebo může být poskytnuta přímo v plné výši.
4. Výše finanční podpory se porovnává se skutečně způsobilými výdaji na provedení opatření. Přiznanou podporu lze čerpat do celkové výše a podmínek stanovených v Rozhodnutí.

Článek 8

Smlouva o poskytnutí podpory

1. Na základě Rozhodnutí a splnění veškerých podmínek Programu uzavře Fond s žadatelem písemnou Smlouvu.
2. Smlouva stanoví konkrétní individuální podmínky, za kterých se podpora poskytuje, zejména výši a formu podpory, účel použití, lhůty a způsob čerpání prostředků Fondu, kritéria pro posouzení, zda bylo dosaženo stanovených cílů, které vycházejí z Programu, lhůty a podmínky vrácení podpory v případě neplnění smluvních podmínek včetně výše sankcí, důvodů pro odstoupení od Smlouvy, apod.
3. Příjemce podpory musí bez prodlení informovat Fond o všech změnách skutečností a podmínek obsažených ve Smlouvě. Změna podmínek podléhá souhlasu Fondu a může opravňovat Fond k odstoupení od Smlouvy či uplatnění smluvních sankcí.
4. Je-li součástí podpory půjčka, uzavře Fond s žadatelem Zástavní smlouvu, popř. jinou formu zajištění ve smyslu Pokynů pro zajištění pohledávek Fondu.
5. V případě podpory formou půjčky Fond prověřuje úvěrovou způsobilost (bonita) žadatele, případně podle charakteru projektu i u ostatních žadatelů o podporu, přičemž ověřována je zejména schopnost žadatele spolufinancovat projekt z důvodu předcházení případnému zmaření investice.
6. Podpisem Smlouvy žadatel stvrzuje, že souhlasí s podmínkami poskytnutí podpory a s tím, že jejich nedodržení je důvodem k vrácení podpory.
7. Nesplní-li žadatel základní podmínky stanovené Rozhodnutím, nebo pozbude-li Rozhodnutí účinnosti, Fond Smlouvu s žadatelem neuzavře.

Článek 9

Čerpání prostředků Fondu

1. Čerpání prostředků podpory je možné až po nabytí právní účinnosti Smlouvy a popřípadě Zástavní smlouvy, a to na základě žádosti o uvolnění finančních prostředků.

2. Podmínky čerpání podpory vyplývají z Výzvy, z Rozhodnutí a ze Smlouvy.
3. Po kontrole a odsouhlasení předložených žádostí o uvolnění finančních prostředků Fond uvolňuje podporu tuzemským bezhotovostním převodem finančních prostředků v českých korunách na bankovní účet příjemce uvedený ve Smlouvě podle postupu realizace projektu a v procentuální výši dle přiznané podpory.
4. Fond vyplácí podporu ve lhůtě do 30 dnů od předložení kompletní žádosti o uvolnění finančních prostředků. V případě nepředložení kompletní žádosti o uvolnění finančních prostředků se tato lhůta přerušuje, o přerušeni lhůty je příjemce písemně informován současně se zasláním kompletním seznamem chybějících náležitostí žádosti.
5. Podpora se poskytuje dle způsobilých výdajů projektu do výše finančního objemu definovaného Smlouvou.
6. Na čerpání podpory z prostředků Fondu se vztahují relevantní právní předpisy v platném znění.
7. V případě porušení rozpočtové kázně, neoprávněného použití či zadrženi prostředků žadatelem Fond postupuje v souladu se zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech v platném znění.
8. Fond je oprávněn odsouhlasit změnu technických parametrů projektu oproti parametrům stanoveným v Rozhodnutí v rozmezí +/- 10 % bez úpravy výše stanovené podpory, přičemž nesmí být narušen účel poskytnuté podpory a sníženy ekologické efekty stanovené Rozhodnutím.
9. Projekt může být spolufinancován z jiných veřejných zdrojů, přičemž celkové výdaje včetně spolufinancování nesmí přesáhnout 100% způsobilých výdajů.
10. Podpora může být poskytnuta pouze v případě, že žadatel nemá žádné závazky po lhůtě splatnosti u finančního úřadu, správy sociálního zabezpečení, Fondu, MŽP či jiného orgánu veřejné správy (rozhodnutí o povolení posečkáni s úhradou nedoplatků nebo rozhodnutí o povolení splácaní se považují za vypořádané nedoplatky).
11. Podpora může být poskytnuta v případě, že právo nakládat s předmětem podpory, příp. zástavou není omezeno soudcovskou či exekutorskou zástavou, není nařízena exekuce či příkaz k prodeji předmětu podpory, není-li Výzvou stanoveno jinak. Zástavy z důvodu hypotéky a půjčky pro úpravu předmětu podpory nejsou na závadu.
12. Podpora nemůže být poskytnuta, pokud je předmět podpory předmětem insolvenčního řízení či policejního obstavení, není-li Výzvou stanoveno jinak.
13. Jsou-li naplněny znaky veřejné podpory, bude podpora poskytována v souladu s Nařízením Komise (EU) č. 651/2014 ze dne 17. června 2014, kterým se v souladu s články 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné s vnitřním trhem (obecné nařízení o blokových výjimkách – GBER), resp. v souladu s Nařízením Komise (EU) č. 1407/2013 ze dne 18. prosince 2013 o použití článků 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie na podporu de minimis (podpora de minimis), nebo v souladu se zvláštní právní úpravou služeb obecného hospodářského zájmu. Bližší specifikace veřejné podpory je uvedena v příloze č. 8 této Směrnice.

Článek 10

Vyhodnocení splnění podmínek Smlouvy

1. Podklady pro Závěrečné vyhodnocení akce předkládá příjemce podpory v termínu podle Smlouvy. Fond vyhodnotí předané podklady do 6 měsíců ode dne doručení posledního vyžádaného podkladu žadatelem a vydá Protokol o definitivním přiznání podpory.
2. Při vyhodnocení splnění podmínek Smlouvy Fond zhodnotí dodržení podmínek Smlouvy jak v oblasti nakládání s finančními prostředky (dodržení souladu s rozpočtem, princip efektivnosti, formální správnost), tak v oblasti dodržení technických parametrů a smluvně závazných indikátorů.
3. V případě Výzev, kdy je Smlouva uzavírána ex post po vyhodnocení splnění podmínek podpory u dokončené akce, se vyhodnocení plnění podmínek Smlouvy dle ustanovení článku 10, odst. 1 a 2 neprovádí.

Článek 11

Přechodná a závěrečná ustanovení

1. Ministr může z důvodů mimořádných zájmů ochrany životního prostředí a v souladu se Státní politikou životního prostředí poskytnout podporu i mimo ustanovení směrnice a Výzev. Mimořádným zájmem ochrany životního prostředí je realizace opatření, které odvrátí hrozící újmu na životním prostředí nebo zabrání jeho dalšímu vážnému poškození. Za mimořádný význam nelze považovat řešení špatné ekonomické situace žadatele o podporu a další administrativně-technické problémy při vyřizování Žadosti.
2. Při poskytování finančních prostředků z Fondu v rámci programů podporovaných z prostředků Evropských společenství se postupuje podle zvláštních předpisů Ministerstva životního prostředí, vydaných k tomuto účelu.
3. Žadosti přijaté dle Směrnice MŽP č. 6/2010 budou posouzeny, vyhodnoceny a vyřízeny, včetně vydání Rozhodnutí a uzavření Smlouvy, až po definitivní vypořádání smluvních vztahů podle ustanovení Směrnice MŽP č. 6/2010 a jejich Příloh účinných v době přijetí Žadosti.
4. Postupy administrace, posouzení a financování Žadostí mohou být specificky upraveny Výzvou. Pokud jsou postupy uvedené ve Výzvě upraveny odlišně od této Směrnice, pak se za závazné považují postupy uvedené ve Výzvě.
5. Od data nabytí účinnosti této směrnice musí být veškeré výzvy vyhlašovány pouze dle této směrnice MŽP č. 4/2015.
6. Tato směrnice nabývá platnosti dnem podpisu ministra životního prostředí, účinnosti dnem zveřejnění v intranetu ministerstva.

Odborný gestor: odbor finančních a dobrovolných nástrojů

Zpracovatel: Ing. Tomáš Kažmierski

Mgr. Richard Brabec
ministr

Přílohy:

1. Národní program Životní prostředí (účinný od 10. července 2019)
2. Výzva č. 1/2015 v rámci Národního programu Životní prostředí účinná od 14. dubna 2015.
3. Výzva č. 2/2015 k předkládání žádostí o poskytnutí podpory z Národního programu Životní prostředí.
4. Výzva č. 3/2015 k předkládání žádostí o poskytnutí podpory z Národního programu Životní prostředí.
5. Výzva č. 4/2015 k předkládání žádostí o poskytnutí podpory z Národního programu Životní prostředí.
6. Výzva č. 5/2015 k předkládání žádostí o poskytnutí podpory z Národního programu Životní prostředí.
7. Výzva č. 6/2015 k předkládání žádostí o poskytnutí podpory z Národního programu Životní prostředí.
8. Veřejná podpora (účinná od 1. března 2018)